

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással.) Szerkesztőségi hív. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) földszint. Telefon: 113. (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Járható utakat a külsőségeken

A bekövetkezett esős, sáros őszi idő sok kellemetlenséget okoz a külsőségi lakosoknak. A statisztika szerint Debrecen 130 ezer lakosa közül 50—60 ezer a perifériákon lakik. Ezeknek az érdeke nem lehet közömbös a város vezetői előtt. A régi reakciós világban mostohagyermek volt a külsőség népe. Nem igen törtek velük, egészségükkel, helyzetükkel. Míg a város belső része aránylag szépen fejlődött, bizony a külsőségeknek vájmi kevés jutott.

Két évtizeddel ezelőtti létesítettek a város telepei részére keskeny járdákat, de aztán nem történt semmi. Az idő vasfoga kikézdte ezeket a gyalogutakat. Fenekellen sárgengerben víz, ma naposság a külsőségen lakó dolgozó utja lakásától munkahelyéig és vissza. Nem beszélünk az iskolásgyermekekről, a háziasszonyokról, kik szintén naponta kétszer-négyszer taposhatják a sárt, míg az iskolába, piacra jutnak.

A napirenden levő nagy kérdések között talán jelentéktelen problémának látszik ez a dolog, de mégis nagyfontosságú sokak számára szempontjából. — A demokrácia nem mehet el közönségesen az ilyen kis kérdések mellett sem. Most, amikor áttörünk lassanként a békefeladatok elvégzésére, ha nem is elsősorban, de a sürgősen elvégzendő dolgok közé kell sorolni a város külsőségeinek legalábbis tűrhető állapotú ellátását, a megálló, de rongált állapotban levő járdák rendbehozatalát.

A MKP sürgetésére a városi tanács elhatározta, hogy a Rákosi telep felé vezető utakat aszfaltoztatja. Igen helyes, nincs ellene semmi ellenvetésünk, sőt! De nemcsak a Rákosi telep megközelíthetetlen, hanem hasonló helyzetben más települések is vannak a Teglaskert felé, a Csapókeri nagy részében és a többi kertben és telepen is. Eppen ezért ideje volna, ha valamennyi külsőséget gondjaira venné a város és megfelelő gyalogjáró építését határozná el. Most lenne erre az alkalom és mód a lebonyolítandó munkák körében. A munkanélküliségen is nem enyhült jelentősen egy ilyen irányú közmunka, másrészt a valóságos áldást hozna több ezer kisember számára. Mert ne felejtjük, hogy ma nagyon drága a lábbeli, megfizethetetlen a cipőtalp, amely mállik romlik, pusztul a feneketlen sárban, amit a külsőségi lakosoknak végig kell taposni naponta. A téli, majd a tavaszi hóolvadási időkben pedig egyenesen a közlekedésügyi rovársá válik az az állapot, amiben most az uti viszonyok tekintetében a külsőségek vannak. Sok betegséget lehet elcsúsztatni, ha száraz lábbal közlekedhetnek a gyermekek, asszonyok, férfiak. Az egészség a legfőbb kincs, erre tekintettel kell lenni.

Száz szónak is egy a vége: sü-

A magyar kormány felfüggeszti a magyarországi szlovákok áttelepítésének engedélyezését

Újabb jegyzék a csehszlovák kormányhoz

Gyöngyössi János külügyminiszter november 27-én újabb jegyzéket juttatott el a csehszlovák kormány budapesti megbízottjához és közölte, hogy a magyar kormány nov. 29-ével kezdődően felfüggeszti a magyarországi szlovákok áttelepítésének engedélyezését. A magyar külügyminiszter a jegyzékben rámutat arra, hogy a magyar kormány a lakosságcsere egyezményen túlmenően számos engedményt tett. Hozzájárult ahhoz, hogy Magyarországról a kitelepítési irányelvek kidolgozása előtt az áttelepítésre jelentkezettek egy részét Csehszlovákiába át-

telepítsék, az ott uralkodó munkakerőhiány leküzdésére. A magyar kormány azt várta, hogy csehszlovák részről gesztusait viszonozzák, a lakosságcsere egyezmény jegyzőkönyvében vállalt kötelezettségek pontos betartásával, ez azonban nem történt meg, sőt 1946 november 17-től közmunkarendelei ürügye alatt megkezdtek bizonyos vidékekre magyar családjaikat otthonuktól való eltávolítását.

Kibangsúlyozza a jegyzék, hogy a lakosságcsere egyezmény végrehajtása és a két ország között folytatandó tárgyalások érdekében szükség lenne a normális légkör

megteremtésére. Ez csak úgy érhető el, ha csehszlovák részről az egyezményt betartják, megvalósítják a vagyoni elbocsátás felfüggesztését, kifizetik a szociális segélyt az elbocsátott állami alkalmazottnak és azonnal elrendelik, hogy a közmunkarendelethez a szlovák hatóságok ne használják fel a magyar családok deportálására.

Magyar hivatalos helyen kihangsúlyozza, hogy a csehszlovák közmunkarendelethez végrehajtási ürügyre tulajdonképpen a magyarok deportálását hajtják végre és a közmunkarendelethez csak ürügy a csehszlovákiai magyarság széttelepítésére.

A dél-szlovákiai magyarüldözések a nemzetgyűlés előtt

A nemzetgyűlés hosszabb szünet után csütörtökön újból összejött. Vargha Béla elnök nyitotta meg az ülést.

A közszolgálatban állott nemzetgyűlési képviselők — huszonketten — bejelentették, közöttük Bihari Nagy Lajos, hogy képviselői megbízatásukat tartják meg. Az összeférhetetlenségi törvény értelmében összeférhetetlenségi bejelentést tett, illetve az összeférhetetlenség elhárítását kérte 51 képviselő közöttük Császár László és Várhelyi István. Az összeférhetetlenségi törvény rendelkezése alapján ifj. Tildy Zoltán, Auer Pál és még 7 képviselő lemondtak képviselői megbízatásukról. A megüresedett helyekre behívták a pótképviselőket.

Nagy Ferenc miniszterelnök bejelentette a felhatalmazás alapján kiadott rendeleteket jóváhagyás végett.

Ezután Bereczky Albert, a nemzetgyűlési ügyek bizottságának elnöke szólalt fel napirend előtt. Megvagyok győződve arról, hogy a nemzetgyűlésnek a szünet utáni első ülésén komoly felelősségteljes munkában hangot kell adni annak a mélyeséges megdöbbentésnek, amely minden magyar ember lelkiét elönti azoknak az eseményeknek hatása alatt, amelyek Dél-Szlovákiában történtek és fájdalom, történelem. Egynek kell azonban lenni velünk az országban a világ minden békészerető népének és elsősorban azoknak a nagy hatalmaknak, amelyek a nagy emberi célokért győzelmesen végigharcoltak a háború a fasiszmissal szemben, ne hogy csufaságba jussanak azok az eszmék, amelyeket az Atlanti Chartában foglaltak. A magyar nemzetet őszinte és mély békevágy tölti el és ellenőrzés mindazzal a faji gyűlölködéssel, amely a

nácizmus sötét korszakát jellemezte. A magyar nemzet békés szeretőnek adta tanúságát, amikor a lakosságcsere egyezményt megkötötte Csehszlovákiával. Szlovákiában a békeértkezelés után nem a józan megfontolás szelleme kerekedett felül. — Közmunkára való igénybevétel ürügye alatt deportálnak családfeleket, asszonyokat és gyermekeket. És helyükre már a magyarországról átköltözött szlovák telepeseket helyezik be.

Nem revizionizmus az, hogyha mi a határokon túl élő magyarság sorsáért, életéért, szabadságáért és emberi jogaiért szavunkat felemeljük. Kérdezi a magyar kormányt, mit tesz és mit tett a Dél-Szlovákiában élő magyarság üldöztetésének megszüntetése érdekében?

A magyar kormány minden lépése mögött az egész nemzet pártkülönbség nélkül egységesen foglalt állást. — (Általános helyeslés.)

Gyöngyössi János külügyminiszter nyomban válaszolt a felszólalásra. Részletes tájékoztatást nyújt a történelekről. E hó 16-án érkezett az első nyugtalanító hír a dél-szlovákiai erőszakosságokról. Több községet karhatalom vett körül és a családtagokkal együtt hurcolták el a magyarokat. A menekülteket üldözöbe vették és egy menekülő magyar nyakszirten lötték, aki szörnyen halt. Ezen kívül többen megsebesültek.

Ezekről az eseményekről értesülve magamhoz kérttem a csehszlovák misszió vezetőjét és kér-

tem, tájékoztassa kormányát olyanformán, hogy ezek az események súlyosan megrontják a helyzetet a két ország között és alkalmatlanná teszik a hangulattól a közvetlen tárgyalásokra. Csak annyi felvilágosítást kaptam, hogy közmunkarendelethez végrehajtásról van szó. Sajnos, a dél-szlovákiai magyarok elleni eljárás nem szűnt meg, miért is 23-án a csehszlovák kormányhoz intéztünk jegyzéket, amelyben konkrétan felsoroltuk a sajnálatos eseményeket és rámutattunk arra, hogy a közmunkarendelethez való eljárásról van szó, hiszen a behívottak családtagjaikkal együtt hurcolják el, elhagyott lakásaikba pedig szlovák telepeseket költöztetnek. Szóval itt tulajdonképpen deportálásról van szó. Ez az eljárás ellentétben áll a békekonferencia határozataival.

Sajnos, a csehszlovák kormány intézkedései tovább folytatódhatnak, ha talán bizonyos mértékig enyhültekben is. Senki előtt sem kétséges, hogy az, ami most Dél-Szlovákiában történik, nem szolgálja a két szomszédország között szükséges jó szomszédi viszonyt, de könnyen veszélyeztetni talán Európa eme részének jövője békéjét. Meggyőződésem, hogy Csehszlovákia végül is felismeri azt veszedelmes helyzetet, amit eljárása előidézt. Bárhol és bárhol kifogásolják a magyarság magatartását, nem mondom le arról a jogunkról, hogy a határon túl élő magyarság sorsával törődjünk, annak emberibb és nemzeti jogaiért küzdjünk, bárhol és bármilyen fórum előtt minden megengedett békés eszközzel.

Általános helyeslés kísérté a külügyminiszter szavait és ezzel az ülés végetért. Legközelebbi ülés ma, pénteken lesz.

Molotov dunai értekezlet megtartását javasolta

Megegyezés a trieszti kérdésekben

A londoni rádió szerint a külügyminiszterek szerdán este Trieszt kérdésében minden nyitva hagyott kérdésben megegyeztek, kivéve néhány gazdasági javaslatot, amelyet helyetteseikhez utaltak. A szerdai tanácskozás végén Molotov dunai értekezlet megtartását javasolta, a dunai hajózási egyezmény kidolgozására. Az értekezlet a magyarországi és a bolgár békeszerződés megkötése után ül össze és azon Magyarországon, Bulgárián és Románián kívül a Szovjet Unió, Ukrajna, Anglia, Amerika és Franciaország képviselői vesznek részt. Az osztrák békeszerződés megkötése után Auszria is csatlakozhat az értekezlethez.

Jugoszláv csapatmegerősítések a görög határon

A jugoszláv kormány bejelentette a görög kormányának, hogy csapatait a görög határsáv mentén megerősíti, mert tömegesen menekülnek át görögök Jugoszlá-

viába az északgörögországi terror előtt. Az albán kormány is jegyzéket intézett a görög kormányhoz, amelyben megállapít-

ja, hogy görög csapatok álltak az albán határt és tüzeltek albán katonákra.

Bidaült lemondott

A francia nemzetgyűlés csütörtöki ülésén felolvasták Bidaült miniszterelnök lemondólevelét. A miniszterelnök sürgette az állandó kormány megalakítását, hogy rendbehozzák a „kényes pénzügyi helyzetet”.

A Lordok Házában

az egyik konzervatív tag indítványt terjesztett be mélyreható büntetőügyi reform bevezetését javasolva. Szavazásra került a sor, amelynél a kormányt 45 szavattal 13 ellenében leszavazták.

Tűzhányó tört ki Kamcsatkán

Kamcsatka félsziget keleti felén új tűzhányó tört ki, amely 12 kilométeres körzetben ontja a lávát. A kráter csúcsa legutóbb 100 méterrel emelkedett.

Elmúlt az angol válság

Az angol munkáspárt parlamenti tagozata csütörtökön Attlee miniszterelnök elnöklésével titkos megbeszélést tartott. Attlee figyelmeztette a megjelenteket azokra a veszélyekre, amelyek akkor fenyegetnek, ha a képviselők tömegesen tartózkodnak a kormányval való szavazástól, mint ahogyan az a múlt héten történt, amikor a parlament külpolitikai vitájában száz munkáspárti képviselő „fellázadt”. Emlékeztették az értekezlet tagjait, Chamberlain kormányának bukására. Az értekezletben a miniszterek jelentős számban vettek részt és az a békéltető hang, amely minden oldalról megnyilvánult, arra mutat, hogy a párt belső válság elmúlt.

Igazolvány képek

HORVÁTH FOTÓTÖL, Sándorffy utca 1/b.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

November 29-én, pénteken 7 órakor

KAMARA

November 30-án, szombaton 7 órakor

Uj Isten Thébában

Bérlétszűnet.

A testőr

Vigjáték.

TELEFON 110.

Egyre kegyetlenebbül...

Dél-Szlovákiából újabb menekültek érkeztek Rajkára. Velük együtt már 210 menekült tartózkodik a községben. Számuk állandóan nő. Elbeszéléstük szerint egyre kegyetlenebbül hajítják végre a magyarok átköltöztetését. Ujjában már csak elszállításuk

Jegyzék a külügyminiszterek tanácsához

A magyar kormány jegyzékét intézték a Newyorkban ülésező külügyminiszterek tanácsához a délszlovákiai magyarok ellen fogantatott deportálási intézkedések ügyében. A magyar kül-

ügyminisztérium átnyújtotta a SZEB tagjainak és ebben az ügyben a csehszlovák kormányhoz küldött tiltakozó jegyzéknek másolatát kormányukhoz való továbbítás céljából.

Felhívás

A Független Kisgazda Párt valamennyi tagjához és szervezetehez

Az országos nagyválasztmány határozata alapján az új, országosan egységes pártigazolványok elkészültek és azok kiosztása a pártvezeték részére folyamatban van. Ha valamelyik pártszervezet az Országos Központ 1946. október 20-án kelt 206/1946. számú felhívása alapján az új igazolványokat és a tagdíj fizetésére szolgáló díjbélyegeket még nem igényelte volna azt haladéktalanul tegye meg. Az igazolványokat és bélyegeket minden helyi és szakmai szervezet közvetlenül az Országos Központtól (Bp. IV. ker. Semmelweis utca 1. II. 5.) kell igényelni és azok ugyanott naponta reggel 10 és délután 6 óra között személyesen is átvethetők. A vidéki szervezetek postán kapják meg a kért mennyiséget. Elszámolni minden szervezetnek az Országos Központtal kell.

Az országos nagyválasztmány határozata értelmében az új tagsági igazolványok kiadása minden párttagunkra kötelező. Ez minden párttagunk érdeke is, mert december 1-től kezdődően a tagsági igazolására csak az új pártigazolvány szolgál. Ezért felhívjuk párttagjainkat, hogy az igazolvány átvételét végezték szervezetükben lehetőleg 1946. december 1-ig jelenjenek meg. Azok a párttagok, akiknek szakmája, foglalkozása, vagy hivatala szerint szakmai szervezet már megalakult (kereskedők, iparosok, orvosok, ügyvédek, mérnökök, állami és önkormányzati alkalmazottak, magánalkalmazottak, stb.), az új igazolványt szakmai szervezetükben kapják meg. Az egyéb hivatalúak (így a földműves párttagok) az új igazolványt a községi (városi) szervezetől igényeljék. A szervezetek sem az újonnan belépő, sem a régi tagoknak a régi igazolványból ne adjanak ki. A párttagság igazolására a jövőben csak az Országos Központ bélyegzőjével ellátott egységes igazolvány — fedőlappal a pártjelvényvel és nemzetiszínű szalaggal — szolgál. A tagsági igazolványok és a szükséges nyomtatványok előállítás költségei fejében személyenként 1 forintot kell fizetni. Együttel felhívjuk a párttagokat, hogy a jövőben tagdíjat csak úgy fizessék, ha annak teljes ellenértékét bélyegben felragasztják a tagsági igazolványba. Nyugta ellenében teljesített fizetés a jövőben nem érvényes. A bélyegek 50 filléres, továbbá 1, 2, 5, 10, 20, 50 és 100 forintos címletekben készül. Az új tagsági igazolvány kiállításával öntudatos párttagságmunkát és elvűségünket bizonyítjuk. Ezért az igazolvány kiállítását senki ne mulassza el!

Ha tökéletes fonalat akar!
Gyapjútát mechanikai gépen kártolassa.
Csomó nélküli kártáttyol, csekély hulladék.
Kártolás, fonás, mosás, fehérítés! Tiszta, szűvő és gyapjútátoló üzem.
Fűvészkeret-u. 9. sz. I. emelet.

Szász vezérőrnagy búcsúparancsa a távozó aknakutatókhoz és tűzszerészekhez

Beszámoltunk arról a nagyszemű teljesítményről, amelyet a 4. honvédkerület aknakutató és tűzszerész járőrei néhány hónap alatt végeztek.

Az ország valamennyi területén lévő tűzszerész és aknakutató szakaszokat most budapesti központi vezetés alá vonták össze. Mostanól kezdve a Budapesten megalakult műszaki vezetési társaság lettek alárendelve ezek a bator katonák, akiknek távozását alkalmával Szász Ferenc vezérőrnagy, kerületi parancsnok búcsúparancsot adott ki.

A végzett kiváló teljesítményekért — hangzik a búcsúparancs — a kerület kötelezőből való kiválásuk alkalmával az aknakutató szakaszok minden egyes tagját megdicsérem. Ezen nagyarányú műszaki munkáknak műszaki felszerelések nélkül, rögtönzésekkel való elvégzésére csak töretlen szellemmel bíró, nagy műszaki felkészültséggel és kiváló szak tudású műszaki katonák képesek. Az aknakutató szakaszok tagjai ilyenek. Különösen kiemelem és megdicsérem Szakassit Győző alezredes és Jánosy Elemér őrnagy aknakutató szakaszparancsnokokat.

Az aknakutató szakaszok kiadása alkalmából nehéz szívvel veszek tőlük búcsút és csak az szolgál örömmre, hogy a megalakuló 1. önálló aknakutató század állományában munkájukat továbbra is a 4. kerület területén végzik s ezáltal is segítségemre lesznek a még 146 község határában lévő szélsőirtő lövész és 2840 hold aknamező hatástalanításában és megsemmisítésében. Isten áldása legyen munkájukon! — fejeződik be Szász Ferenc vezérőrnagy búcsúparancsa.

A tipustextilek árában már benne van a forgalmiadó és számlailleték is

Budapest, nov. 28. A gazdasági rendőrség felhívja a kereskedők és közönség figyelmét arra, hogy a legújabb tipustextilárakárban (karton, flanel, zefir, vászon, freskó, inlett stb.) a 3 százalékos forgalmiadó és a számlailleték benne foglaltatik. A kereskedők tehát ezen cikkekre árához nem számíthatnak külön forgalmiadót, vagy számlailletéket. Azok ellen a kereskedők ellen, akik a rendelkezést ki akarják játszani, a rendőrség árdragítás címén megindítja az eljárást. A gazdasági rendőrség különben továbbra is szigorúan ellenőrzi a kirakati árjelzőtáblákat, mely megállapították, hogy több kereskedő elhanyagolja az árjelző táblák kiállítását (MOT).

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdájá
Bajcsy Zsolt Zsuzsanna u. 1. (Bika épület)

Közbeszólás

Debrecen munkáspárti polgármestere hivatalos hírdetményt bocsátott ki, melyben felhívja a város lakosságát, hogy a hercegprímás debreceni tartózkodása idejére a házakat nemzetiszínű zászlóval lobogózzák fel.

Ezzel kapcsolatban a debreceni „Néplap” jónak látja kijelenteni, hogy ezt a polgármesteri hírdetményt Debrecenben sokan nem fogják betartani és ezek között ő is közte lesz. Lehetne most arról beszélni, hogy a város polgármesterének intézkedése ellen izgat az egyik párt lapja. Egy olyan intézkedés ellen, melynek a városnak népe — felekezeti különbség nélkül — helyesel és megfogad.

De most nem erről van szó. Hanem arról, hogy a fülös oldalról az utóbbi időben keneteljes szölamok hangzottak el a vallásos tömegek felé s egyes hiszékeny emberek már-már azt hitték, hogy a túldúlal felcsapott a vallás kértelen lovagjáról. De lám, amikor Magyarország hercegprímásában a katolikus magyar milliók iránti tiszteletet kellene könyvtáratani, akkor egyezre tiltakozik a „Néplap”. Ebből meglelt csak az a tanulság, hogy más a szólam, a hangzatosabb frázis és más a gyakorlat.

Már pedig a mi népünk az embereket nem szájuk, hanem szívük, nem szólamait, hanem tetteit után szokta megítélni!

A „Néplap” multnapjában számában alaplatlanul támadja Öry Istvánt, Debrecen főispánját. Bizonyosak vagyunk benne, hogy odaát is tudják: amit a szóbanforgó cikkben írnak, eleitől végig rosszmájulát valótárság. De ez nem befolyásolja a „Néplap”-ot, mert célja nem a valóságos helyzet feltárása, hanem hangulat keltes valaki ellen, aki nem az ő táborában van és az elégedetlenség szítása — Aki nincs velünk, ellenünk! — gondolkodják odaát és nekikemnek mindenkinek, ha úgy kívánja pártidejük. A „Néplap” a magatartását jól ismerjük és ez felment bennünket az alól, hogy pontról pontra megcáfoljuk valótlan állításait. Egyébként akl Öry István ismeri, vagy csak egy kicsit konyit a gazdasági dolgokhoz, az tisztában van azzal, hogy ezt az újabb támadást sem lehet, komolyan venni. Végezetül mindössze csupán a cikk hangjáról szeretnénk valamit megjegyezni. Arról az útszél hangról, melyre áll-gall van példa a magyar újságírás történetében. Ha igaz, hogy „A stílus maga az ember”, akkor a „Néplap” igen szomorú bizonyítványt állított ki magáról.

Hogy Öry István főispán mennyire szívén viselte az elszámoltatás mielő gyorsabb s pontosabb elvégzését, az abból is kiténik, hogy mint a Független Kisgazda Párt elnöke pártjának tagjai közül a tíz elszámoltatott bizottságban nem tíz, hanem 17 tagot jelölt ki, hogy egyik-másik tag eselleges akadályoztatása esetén is a póttagok közül a soros ellátassa a bizottságban munkáját. A kisgazda bizottsági tagok első voltak a bizottságban megjelentek között, mert a többi politikai pártok laküldöttil csak egy-két-három napos késéssel kezdték meg munkájukat az elszámoltatási bizottságokban.

Tízezerforintos betörés

Katz Áron Hatvan utca 18. sz. alatti textilnagykereskedésébe az elmúlt éjszaka átkulcsal behatolt ismeretlen tettes és onnan 10 ezer forintot meghaladó értékben textilanyagokat lopott. A rendőrség a talált nyomok alapján megállapította a tettesek személyét. A betörők Budapestre utaztak, a lopott textilárak értékesítésére. Országos körözést adtak ki ellenük.

APOLLÓ MOZI

Előadások: 3, 5, 7. Vasárnap és ünnepnap 11 órakor is.

AZ ÖRDÖG KONYHÁJA

Izgalmas amerikai bűnügyi film. Kis. műsor. Harc a Kanári szigetekért

Telefon: 194.

A Független Ifjúság kultúrdelutánja

A Független Ifjúság debreceni szervezete szerdán, december 4-én délután 5 órai kezdettel a Kisgazda Párt előadótermében nagyszabású kultúrdelutánt rendez. Ismét a népi kultúra és az európai magas kultúra legszebb gyöngyszemei kerülnek bemutatásra. A kultúrdelutánom a debreceni vonósnégyes, Pásztor Mária és Szatmári Endre működik közre. Közben tartja meg dr. Makkai Sándor

Olcsóbb lesz a villany és a víz

Az iparügyi miniszter rendelete értelmében a közhasználatú villamosművek a fogyasztóknak 12 százalékos, a vásárolt energiát el-

Vígészínház

m o z i

Debrecenben ma először

3.15, 5, 6.45 órakor

a legújabb amerikai repülőfilm:

Akik az eget szántják

Fősz.: Robert Taylor.

Izgalom! Szerelm! Bravúr!

hosszú idő óta első előadását „Örök ifjúság” címmel. Jegyek elővételben már kaphatók a Független Ifjúság irodájában 2 forintért, középiskolásoknak 1 forintért.

Statárium készül az árdragítókra!

Az igazságügyminisztérium elkészítette az árdragításokra vonatkozó, statáriumról szóló rendeletet. A rendelet hatálya kiterjed minden olyan ügyre, amely az ország gazdasági életét veszélyezteti. Statárium elárás alá kerülnek az árdragítók, valutázók, csempészek, de kiterjed a statárium a megbízókra, a drágított áruk átvételére is.

A rendelet pénteken kerül a

SZÍNHÁZ — MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ:
Pénteken este 7-kor: Uj Isten Thébában. Bérlétszűnet.
Szombaton este 7-kor: Boreger. — Premierbérlet 17.
Vasárnap du. 4-kor: Boreger. Bérlétszűnet.
Vasárnap este 7-kor: Boreger, Bérlétszűnet.

KAMARA SZÍNHÁZ:
Szombat este 7-kor: A testőr.
Vasárnap este 7-kor: A testőr.

A makrancos hölgy. Shakespeare viglétékár kitünően pergő előadásban ültetve fel a Csokonai Színház prózai együttese. Károlyi István rendezése az előadás pompáján diktált tempójával, sokszor kiegészítettségével, bravurozásokkal, a színpadi képek izlées és gondos összehatásával, aratott siker. Hortensio szerepében pedig nemcsak alakításával járult ez a nagyszerű színész a sikerhez. Kollár Livia végtelen bájjal, egyéni izlées elevenítette szerepét. Balogh Róza finom művésze, Lajos Judit sikerült alakítása. Kormos Bájos nagyvonalú színelőadását. Danis Győző kitünő játéka, Szabó Samu é Gergely Aladár patkózó humora. Mezei Lajos, Sasadi Gyula éret, tökéletes művészet. Székely Zoltán, Fodor István és Kovács Ottó tehetséges játéka tették teljessé az együttes sikerét.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

AZ ÉNERKARBA a hivatalos órák alatt lehet jelentkezni a Független Ifjúság irodájában. — Felhívom tagjaink figyelmét, hogy tagdíjtízítés kötelezettségüknek tegyenek eleget.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG szerdai parlamentjén tartotta meg dr. Szeres Miklós ny. könyvtárőr nagy érdekfeszítéssel fogadott előadását „A magyarság történelmi jelentősége” címmel. Előadását a megjelentek végig nagy figyelemmel kísérték. Gál Gyula nagysikerű külpolitikai beszámolót tartott. Végül Zilahy Tibor ismertette a decemberi kultúrdelután programját.

Átadták a népgyűlésnek dr. Géczy István varmegyei aljegyző-öt

A debreceni rendőrség államvédelmi szervéhez feljelentések érkeztek Rozsnyóról és Budapestről dr. Géczy István varmegyei aljegyző ellen, akl azzal vádolták, hogy Rozsnyón a gettózásnál mint szolgabíró népellenes tevékenységet fejtett ki, több emberrel szemben kegyetlenkedett, továbbá tagja volt a nyilaskeresztes pártnak. A rendőrség a feljelentés alapján megindította

a nyomozást és tegnap dr. Géczy aljegyző átadta a népgyűlésnek.

A hadifoglyokért és hadiárvakért

A Kisgazda Párt debreceni szervezete női tagozatának szociális csoportja ma reggel elindul a városban, hogy megkezdje gyűjtési akcióját a hazatért hadifoglyok megsegítésére és azért, hogy a hadiárva gyermekeknek boldog karácsonyt biztosítson. A Kisgazda Párt vezetősége ezúton fordul felhívással Debrecen város társadalmahoz, hogy a gyűjtés munkájában résztvevő asszonyokat fogadják szeretettel és ki-ki lehetősége szerint járuljon hozzá, hogy hazatért véreinket megsegítheessük és karácsony estején boldog mosolyt varázsolhassunk az árva kismagyarok arcára.

HÍRDETMÉNY

A Gazdasági Főtanács legújabb rendelkezése szerint mindazon textil kis- és nagykereskedőknek, akik pamut textiliák, karton, flanel, zefir, vászon, forgalmaznak hoznak a Kereskedelmi és Iparkamartól ideiglenes vásárlási nyilvántartó lapot kell váltatniuk. A gyárak, illetve nagykereskedők csak erre a vásárlási lapra szolgáltatják ki a kereskedőket.

Az érdeklő textil kis- és nagykereskedők 8 napon belül jelentkezzenek a Kamartnál a következő okmányokkal: 1. Iparigazolvány (illetve az Iparigazolvány kérelem benyújtásakor visszakapott V-ös számú igazolvánnyal). 2. Textil vásárlási igazolvány. 3. Adóhivatali nyugta az október hónapban kifizetett kereset, jövedelméről és forgalmi adóról. 4. Aranyilvántartási könyv. A kereskedők a vásárlási nyilvántartó lapokat darabonként 5. a nagykereskedők 20 forintot kötelesek fizetni. — Városi Tanács.

Ítélet egy lengyel titkos-szervezet ügyében

A varsói rádió jelentése szerint a lengyel hadibirosg most ítéltetett egy titkos lengyel szervezet tagjainak bűnügyében, akik a vād szerint londoni lengyeloktör kapott utasítások alapján fejtették ki bűnös tevékenységüket. A bíróság a szervezet több tagját halálra ítélt, néhányat pedig fogházbüntetéssel sújtott.

Uj kőolajforrásokra akadtak Biharban

A közelmúltban a magyar határ mentén Nagyvárad környékén kőolajforrások után kutattak. A próbafúrások eredményeként jártak Biharpuszók környékén gazdasági kőolaj-lelőhelyre bukkantak. Ezenkívül jelentős földgázforrásokat is találtak. Probafúrásokat eredményesen végeztek Nagyszombat környékén is, ahol 150 méter mélységből ugyancsak kőolajtelepeket tártak fel.

Ma délután érkezik Debrecenbe Mindszenty bíboros-hercegprímás Bánáss püspök felszentelésére

A hercegprímás háromnapos debreceni tartózkodásának programja

Nem ismeretes, dr. Bánáss László veszprémi püspök felszentelésére Debrecenbe érkezik Mindszenty József bíboros-hercegprímás, aki három napig fog Debrecenben időzni. A hercegprímási látogatás teljes programját az alábbiakban közöljük:

A hercegprímás pénteken délután 4 órakor érkezik Debrecenbe. Öry István főispán és Szendrői Sándor h. polgármester autót a város határában fogadják Mindszenty bíborost, akit Debrecenbe érkeztek a Városháza előtt a város lakosságának nevében Szabó Kálmán polgármester üdvözl.

A hercegprímás ezután a római katolikus plébániára hajtat, ahol a papság nevében Mellau Márton prelátus köszönti.

Délután 5-6 óra között a Szent Anna utcai plébánia templomban szentségimádás lesz, melyet Scheffler János szatmári püspök végez. Háromnegyed 6 órakor a hercegprímás átvonul a templomba, ahol főpapi áldást oszt.

Szombaton délelőtt fél 10 órakor a Szent Anna utcai templomban ünnepi nagymissa keretében történi meg Bánáss László püspök felszentelése. A szentelést a hercegprímás egész püspöki segédlettel. Tekintettel arra, hogy a templomban csupán másfélszer hívó helyezkedhetik el, a szentelést hangszórók fogják közvetíteni a templom előtti tere és a Piarista Gimnázium udvarára. A közvetítést Pantol Márton egyetemi karnagy, a Rádió munkatársa fogja közvetíteni. A szentelésen a Svetits és Piarista gimnáziumok enekkara működik közre.

A püspökszentelésre több magyarországi egyházi és világi delegáció érkezik Debrecenbe. Eresztésük szerint a köztársasági elnököt Bartha Albert honvédelmi miniszter fogja képviselni. Megjelenik továbbá Vargha Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Kovács Béla, a Független Kisgazdapárt országos főtitkára, Balogh István miniszterelnökségi államtitkár. Ezenkívül több minisztérium kiküldött képviselői magat. Az egyházi méltóságok közül Debrecenbe várják Scheffler János szatmári és Fiedler István nagyváradi püspököt, Shooq Lajos székesfehérvári és dr. Dudás Miklós hajdudorogi görögkatolikus püspököt.

A szentelés után Mindszenty hercegprímás szentbeszédet mond melyet ugyancsak hangszórók fognak közvetíteni. A szentbeszéd a tervek szerint negyed 12 órakor kezdődik.

A szentbeszéd után a hercegprímás és Bánáss püspök a külföldi küldöttségek tisztelő látogatását fogadják. Bánáss püspököt Révész Imre dr. református püspök, Mindszenty hercegprímást pedig dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár, a református egyház főgondnoka üdvözl. A város nevében Öry István főispán és Szabó Kálmán polgármester, a honvédség nevében pedig Szász vezérőrnagy köszönti.

Hó- és sárcipő
és mindennemű
gumijavítást
szakszerűen készít:

TARR gumijavító-
mester
SZÉCHENYI-UTCA 3.

a hercegprímást és Bánáss püspököt.

A szükkörű fogadás után a hercegprímás a Svetits intézet tornatermébe megy át, ahol a vendégek üdvözlését fogadják.

Szombaton délután 4 órakor az Arany Bika nagytermében katolikus nagygyűlés lesz. Itt Pongrácz Zoltán karnagy vezényletével az enekkar Erkel Hunyadi László nyitányát adja elő, majd dr. Járdányi Paulovics István egyetemi tanár, a róm. kat. egyházközség világi elnöke mond megnyitót. Ezután Mindszenty bíboros ünnepi beszédet mond, majd Bánáss püspök tart beszédet. Végül a Szent László enekkar Pongrácz karnagy vezényletével Beethoven: Krisztus az Olaj

A debreceni és hajdúmegyei gazdák az országos átlagon felül szolgáltattak be

A közellátásügyi minisztérium kimutatást vezet a beszállítás mikénti teljesítéséről az egyes megyékben. A kimutatás szerint a terméseredményekhez viszonyítottan az általános beszállítás terén Hajdú megye a hatodik a megyék között, 66 százalékos az eredmény, ami az országos átlagon jóval felül van. Debrecen városának gazdái a legutóbbi kimutatás szerint 60 százalékosan tették eleget beszállítási kötelezettségüknek, ami szintén az országos átlagon felül van. A be-

fák hegyén fináléját adja elő. A nagygyűlés után a hercegprímás viszonyozza a református egyház, a város és a honvédség képviselőinek délelőtti látogatását.

Bánáss püspök vasárnap délelőtt fél 10 órakor kezdődő nagymissén búcsúzik el debreceni híveitől.

Mindszenty hercegprímás vasárnap reggel 8 órakor a Svetits tornatermében mutat be szentmisét az ifjúság számára, majd utána meglekinti a katolikus iskolákat. Ezután meglátogatja a görög katolikus egyházat, valamint a csapókerít domokosrendi és nyilastelepi ferences rendi egyházközségeket.

Fél 12 órakor a hercegprímás az egyetemre hajtat, ahol találkozik az ifjúsággal.

Vasárnap délelben pedig Mindszenty József bíboros hercegprímás elhagyja Debrecen.

Októberben 3227 hadifogoly tért haza

Karácsonykor szeretetcsomagot kapnak a debreceni kórházakban kezelt hadifoglyok

A debreceni hadifogolyfogadó bizottság tegnap a város házában ülést tartott. A szociális felügyelőség beszámolója szerint október hónapban 3227 hadifogoly tért haza. Közülük 247 volt tiszt, 18 munkaszolgálatos, 793 civil férfi és 498 civil nő, sőt még 20 kisgyermek is hazatért a hadifogságból. Az étkeztetés napi kalóriaértéke 2500-3800 között mozgott.

A bizottság megbeszélte a deb-

receni kórházakban gyógykezelt hadifoglyok szeretetcsomagban való részesítését a szeretet közegé ünnepén, Karácsonykor. A kisgazdapárti kiküldött javaslatára kimondták, hogy istentiszteletet is tartanak és karácsonyfát állítanak fel. A szeretetcsomagok összeállítására társadalmi gyűlést indítanak. Vámospercs már meg is ajánlott tetemes bormennyiséget.

Leleplezett zsarolás

A debreceni államügyészségre beszállították Stern Béla vasesztérályos, Debrecen, Arany János utca 2. szám alatti lakost, aki a Csapó utcán Vida Gyula debreceni államvédelmi, politikai rendőr nyomozó alhadnaggyal együtt vakmerő zsarolást követett el. Stern és Vida bementek Baum N. Csapó-utcai kereskedősebe és azt állították, hogy előzőleg egy asszony szappant vásárolt nála és 5 forintot kért fél kiló szappanért, ami árdragítás. Vida közölte, hogy másfélöt is panaszkodtak hallott és így jeleníteni fogja az ügyet. Elővette a noteszt és abba fel is jegyezte Baum adatait. Közben Stern kacsintott Baumnak, hogy ő majd sközelepe. Együtt mentek el, majd Stern visszatért és közölte, hogy 800 forintért elintézik az ügyet, sem ő, sem Vida nem tesz jelenlést. Baum alkudni igyekezett, mire Stern kijelentette, hogy másfélöt, más esetekben 10 ezer forintot szoktak kapni. Végül is megegyeztek 700 forintban, mivel most nagy szükségük van a pénzre és amikor Baum átadta a 700 forintot, Stern előtte tépte el a Vidától átvett noteszt, amelybe Vida felírta Baum adatait.

Baum a zsarolás után jelentést tett a rendőrségnek, amely Stern Bélát rövidesen elfogta. Stern beismerő vallomást tett és azt állítja, hogy 370 forintot a

zsarolás után azonnal átadott Vidának. Vida rendőr nyomozó alhadnaggy állítólag két heti szabadságát tölti Budapesten, őt akkor hallgatják ki, ha majd vizsaszter szabadságáról. Stern vizsgálati fogságba helyezték.

Hasonló zsarolási esetről tett jelentést Péntek Lajosné Dégenfeld tért kenyérárús, ebben az ügyben még folyik a vizsgálat.

KÖNYV

A HÉT CINKE

Komáromi Ferenc meséje, Szécsi Árpádné rajzaival

Meseirodalomunk ritka gyöngye ez a kötet. Nyelve is hibátlan, tiszta magyar nyelv. Furcsán hat talán, hogy már ezt is érdemként említtük s még inkább, hogy ezt említtük első sorban, de ez a legnagyobb érdeme, mert ezzel szinte egyedül áll újabb meseirodalomunkban. Ki kell jelentenünk, hogy maga a történet, a hét cinke esete is egyedül áll meseirodalomunkban. Ilyen hamisítatlan, közvetlen hangú állatmese művelt ember tollából csak úgy születhet meg, ha a szerző nem uralkodik el a tendencia: gyerek-könyvet írni, hanem végig megmarad az önvalóráis költői hűvületében. Komáromi Ferenc könyve a felnőtt embernek is élvezetes olvasmány, mert jelképesen kifejezi mai emberségünket. Exodus-kadás, ára köve 12 forint.

KIADÓ három SZOBÁS
összkomfortos lakás
helyreállítás! Piac-utca 71.
szám alatt.
Érdeklődni a házfelügyelőnél!

Figyelem! Viszonteladók
gyári árban
kaphatók
Cirokseprű
Barna seprűmester
MIKLOS-utca 2 sz.

H I R E K

Felhívás

Felhívom a város közönségét, hogy péntek délutántól vasárnap délig, a hercegprímás debreceni tartózkodása idejére, a házakat nemzeti színű zászlóval lobogózzák fel. Polgármester.

A Természettudományi Kutatásokat Támogatók Baráti Köre november 30-án délután 5 órakor tartja szorán következő előadását. Az előadó dr. Papp Zoltán egyetemi m. tanár. Az előadás címe: „A lélek természettudományi alapja”. Az előadás nemcsak egy rendkívüli érdekes órát ígér, hanem mindenki magával visz valamit elmondokoztatót és a hétköznapiak fölé emelkedve a lélek világában fog a hallottakon elmerengni.

A vármegyei normálstátus és a vármegyei közmunkák ügyében Torma Kálmán alispán ma tárgyalásokat folytat a fővárosban.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaságban Piac u. 49. sz. alatt ma, pénteken délután 6 órakor a közgazdasági szakosztály ülésén dr. Kókay Károly kereskedelmi és iparkamarai titkár „A Szovjetunió adózási rendszere”-ről tart előadást. Érdeklődőket szívesen látunk.

Mestervizsgára készülő iparossegédek figyelmébe! A legközelebb 1947 január havában tartandó mestervizsgára készülő iparossegédek részére december 2-án délután 4 órakor a városi ipariskolában egy órási ipari közgazdasági és gazdasági ismereti tanfolyam nyílik meg. Jelentkezni lehet minden délelőtt a hivatalos órák alatt a városi ipariskolák igazgatói hivatalában.

A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadilávák debreceni csoport vezetősége választmányi ülést tart december 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Kossuth u. 43. sz. alatt. Előlelésg.

* Ékszerkészítés, javítás Hajdú György ékszerüzlet Piac u. 52. Apolló mozával szemben.

Özv. Serly Gusztávné, szül. Benedek Gabriella és gyermekei: ifj. Serly Gusztáv, dr. Serly Sándor, dr. Serly Kálmán és Serly Márta, férjhezett dr. Zemlén Elemérné fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy hön szeretett férje, illetve drága édesapjuk

SERLY GUSZTÁV

önfeláldozó és munkás életének végső megpróbáltatásaiban felőrldöve 1946 november 25-én 69. életévében és boldog házasságának 36. évében jóságos lelkét viszszaadta Teremőjének.

Temetése 1946 november 28-án volt Budapesten a farkasréti temetőben.

Gyászolják még menyee, dr. Serly Sándorné, szül. Böszörményi Erzsébet, veje dr. Zemlén Elemér, négy kis unokája és kiterjedt rokonsága.

(Minden külön értesítés helyett.)

Szeretett kicsikénk

Csollák Ágica

kéthónapos korában elhunyt. Drága kis halottunkat szombaton 2 órakor temetjük a Köztemető harmas ravatalozójából ref. szertartással. Gyászolják bánatos szülei, nagyszülei, keresztzülei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Apaffi u. 20. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Pusztai temetkezés.

ALFÖLDI TAKARÉPKÉNTÁR DEBRECENBEN

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete.

Betéteket legelőnyösebben gyűmölcsőztet.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Szolgálatát előékeny, gyors és pontos.

Serly Gusztáv, a Debreceni Göztéglagyár volt előigazgatója 69-ik életévében Budapesten meghalt. Ott temették el a farkasréti temetőben.

Felrobban ismeretlen robbanószer Debrán János püspökáldányi birkapasztor kezében. Dobránt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

Besúróanó tolvaj ellopott több ezer forint értékű ágyműt és ruhásműt Tarr Mária Isptály utca 1. sz. alatti lakásáról.

Lakásbőr a Csokonai-utca 11. lakos feljelentést tett a rendőrségnek egy udvarban lakó asszony ellen, aki lakásán megtámadta, beleerogott, fejszével fejbeverte és hatósági végzés nélkül sajátkezelébe ki akarta lakoltatni.

Fiatalkori botlóbanda behatolt Schwart Menyhért Hatvan utca 55. szám alatti raktárába és onnan egy mázsa rőt, valamint 35 kg cukrot ellopott. A tetteseket őrizetbe vette a rendőrség.

* Értékaló ajándéktárgyakat Hajdú György ékszer és óra üzletében Piac u. 52. Apolló mozával szemben szerezhetők be.

HRABÉCZY kelmefestő

vegytisztító üzlet megnyitotta, Széchenyi utca 1. sz. régi üzletében.

A debreceni államügyészség-re beszállították Mészáros Ferenc jászberényi lakost, aki az egyik rendőregylet részére vásárolt tengerit. Artándon, Bedőn, Bereghöszörményben vett az adatok szerint a megengedettnél drágábban tengerit, azonkívül bort, bakancsot stb. adott cserébe a tengeriért. A vizsgálat folyamatban van.

GYÁSZROVAT

Kovács Sándor magán szemétfuvarozási vállalkozó 54 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 3 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozójából ref. szertartással. Gyászolják: Bánatos felesége, gyermekei: Veronika férjével, Erzsébet férjével, Jolánka férjével, Katalin férjével, Sándor feleségével, valamint szerető testvérel, sógorai, nézai, kiterjedt rokonsága, jóismerősei. Lakás: Darabos utca 55. Pusztai temetkezés.

Ifj. Vági János

tartalékos zászlós, magántisztviselő életének 26-ik évében 1945. évi január hó 2-án Budapesten elhunyt. Földi részét exhumálás után Debrecenbe szállították és itt szombaton d. u. 2 órakor a sírnál (XI-es tábla, külön családi sír) a róm. kat. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után helyezik örök nyugalomra. Gyászolják: szerető szülei, Vági János feleségével Erdélyi Izabellával, huga, Trási Tamásné távollévő férjével és gyermekével és a rokonság. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Piac u. 59. — Gebauer temetkezési vállalat.

Szomorú, fájdalmas szívvel jelentjük, hogy a legönfeláldozóbb férj és apa

JAKOBÓVITS ANDOR
nyug. MÁV felügyelő, tart. ezázados hosszú, jónas ezenvalással elköltözött 34 éves korában vissza adta nemese lelkét tengerítőnek. Soha elnem mulo fájdalommal gyászolják: felesége sz. Weinberger Ilonka, a mesze távolban lévő egyetlen fia Pál feleségével Vidor Magdával. Testvérei: özv. Mezei Odónné (Páris) és dr. Jakobovits Imre (Temesvár). Szerető sógornője, unokahugai, unokahugái, rokonai és barátai. Drága halottunkat 1946 november 29-én délután fél 1 órakor temetjük a debreceni zsidó-temetőbe. — Nyugodj békében — soha el nem felejtünk drága Andorunk. — Minden külön értesítés helyett.

